

Monumentnummer*: 485594

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 13 april 1995
Kadaster deel/nr 82752/12

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Groningen	Groningen	Groningen					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Coehoornsingel	51			9711 BP	Groningen		
Gedempte Zuiderdiep	98			9711 HL	Groningen		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Groningen	I				3903		

*Omschrijving***

Inleiding

KANTOORGEBOUW MET POLITIEPOST, gesitueerd op de hoek van de gesloten zuidelijke gevelwand van het Zuiderdiep en de Ubbo Emmiusstraat, gebouwd in 1928 in opdracht van de Gemeente Groningen als kantoorgebouw voor de dienst Gemeentewerken naar ontwerp van S.J. Bouma, als tekenaar/architect werkzaam bij diezelfde dienst, in de stijl van de Amsterdamse School. Het bouwbeeldhouwwerk is van de hand van de Groninger beeldhouwer Willem Valk. Het grote glas-in-loodvenster in het trappenhuis is vermoedelijk door Bouma zelf ontworpen. Het gebouw is thans nog steeds in gebruik als kantoor van de Dienst RO/EZ van de gemeente Groningen.

Omschrijving

Het markante, monumentale gebouw is opgetrokken op een L-vormige plattegrond en bestaat uit twee haaks op elkaar aansluitende vleugels van twee bouwlagen hoog. De derde bouwlaag aan de Zuiderdiepzijde is weggewerkt achter een hoog, gebogen dakschild, belegd met een zwarte pan. De vleugel aan de Ubbo Emmiusstraat heeft een plat dak. Onder het grote gebogen dakvlak van de voorgevel is een breed, aaneengesloten vensterregister van tien vensters met een kleine houten roedeverdeling aangebracht. Op de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

begane grond bevindt zich aan de linkerzijde een venstergroep met ijzeren ramen en roede verdeling, die in het midden van een reliëf in syeniet is voorzien. Rechts is een, deels gebogen, met een hek afsluitbare poortdoorgang met portiersloge aangebracht. De gebogen vensterpartij van de loge wordt afgesloten door een reliëf in syeniet. De lage plint van de voorgevel is van geperste bruine mondsteen gemetseld. Links van de poort is dit metselwerk doorgetrokken tot de bovenzijde van de poort en het venster van de portiersloge. Het overige opgaande metselwerk is uit een gele handvormsteen gemetseld. Bij de hoek is een brede hoekliseen uitgemetseld, die door de kap uitsteekt en op die plek een liggend vensterreeksje kreeg. Op de uiterste hoek van de liseen zijn de letters van de dienst gemeentewerken in ijzer op een rooster van buizen aangebracht. De vormgeving van de belettering is in de stijl van de Amsterdamse School. Met enkele decoratieve patronen omvatten de buizen ook een vlaggemast die op een kubisch gevormde consoles rust. De afgeronde hoekpartij bevat vier stalen ramen op de begane grond en een harmonica-vormige constructie die gedeeltelijk met raampjes geopend is. De hoekpartij wordt aan de zijde van de Ubbo Emmiusstraat begrensd door een forse, torenachtige liseen. De halfronde voorzijde is in koppenlagen gemetseld en flankert met een gelijkvormig, maar lager element de van abstract-kubistisch glas-in-loodramen voorziene trappenhal. Op de begane grond ligt het gebogen trappenhalgedeelte iets terug en werd het dichtgezet met terracotta tegels. De zijgevel aan de Ubbo Emmiusstraat vertoont een ritmische geleiding van verticale vensterreeksen tussen uitgemetselde muurdammen. De hele hoekpartij en zijgevel tot en met de tweede bouwlaag zijn opgetrokken uit bruine mondsteen. Een derde bouwlaag met een van gele handvormsteen gemetselde blinde wand ligt aanmerkelijk terug. De aangrenzende, voormalige politiepost aan de Ubbo Emmiusstraat is in hetzelfde bouwprogramma gerealiseerd en later toegevoegd aan het gebouw van Gemeentewerken. Het gebouw is blokvormig van opzet en telt drie bouwlagen onder een plat dak en is opgetrokken uit roodbruine mondsteen. De begane grond wordt ingenomen door een breed paraboolvenster met een stalen roede verdeling en een bewerkte sluitsteen van syeniet, waarin een in vol reliëf gehouwen kop van een politiemans is uitgebeeld. Aan weerszijden van de uit geglazuurde tegels gemetselde vensterbank bevinden zich hoekstenen in syeniet, waarin in reliëf een sleutelbos en handboeien zijn verwerkt. Oorspronkelijk bevonden zich aan beide zijden van het grote venster deuren. Rechts is deze opening gedeeltelijk dichtgezet en voorzien van een venster. Links is de deur, voorzien van enige ornamentiek in reliëf nog aanwezig. De eerste en tweede verdieping bevatten vijf, smalle, staande vensters. Inwendig is de oorspronkelijke indeling en aankleding deels bewaard gebleven. Van belang zijn onder meer de betegelde gangen, lambrizingen, trappenhuis en de hal met trappenhuis met bewerkte smeedijzeren leuningen en het monumentale gebogen glas-in-loodraam met fel gekleurde geometrische en lineaire motieven.

Waardering

Bouwwerk, bestaande uit kantoorgebouw met poortdoorgang en voormalige politiepost, buitengewoon fraai vormgegeven in de stijl van de Amsterdamse School, van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische en grote architectuurhistorische waarde vanwege de uitzonderlijke kwaliteit van het ontwerp, terug te vinden in de compositie van de gevels en in de overwogen keuze van materiaal en detaillering in zowel het interieur als exterieur. Het gebouw vormt één van de hoogtepunten in het oeuvre van gemeenteontwerper S.J. Bouma. Bovendien is het gebouw van belang door zijn situering op de hoek van twee straatwanden; het vormt met zijn geprononceerd vormgegeven hoekbouw een belangrijk element in de stedenbouwkundige ruimte van het Gedempte Zuiderdiep in Groningen.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Kantoorgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument